

viklede Bestemmelser, som her foreslaas, forekommer mig ikke at være heldige. For Resten er det efter min Mening ikke noget Kardinals-spørgsmaal, om man giver Tilskuddet til Bygningerne eller til Erhvervelse af Jorden. Kun maa jeg forlange, at den Ejendom, de paagældende faar, bliver Selveje. Jeg mener, at det er den rigtigste Form. Det er den, hvorunder det danske Landbrug i Hovedsagen har arbejdet sig frem, og det er den Form, som man har tilstræbt ved den Husmandslovgivning, vi har haft i en temmelig lang Aarrække, og hvis Resultater jeg synes, man maa sige har været til Gavn og Ære for Landet. Jeg tror, at vi skal blive ved i den Aand og skabe selvstændige Brug.

Med Hensyn til den anden Part i Sagen, Kirkefonden, Kirken, er jeg ikke ganske sikker paa, eller rettere sagt, jeg har en betydelig Tvivl om, at den Maade, hvorpaa den skal tilfredsstilles, er den rigtige. Det er klart, at naar vi faar en fuldstændig Præstelønningslov, maa Staten tilskyde det, som Kirkefonden mangler. Men saaledes som Forholdene — desværre, havde jeg nær sagt — mere og mere udvikler sig, mener jeg, at det er bedst og rigtigst, at Kirkefonden eller Kirken fik saa meget, som der kunde tilkomme den, at den blev stillet saa selvstændigt som muligt. Det er Tider, som ikke altid er gavnlige for Kirken, og de, der holder paa Kirkens Bevarelse, synes det mig, burde arbejde hen til, at der i alt Fald ikke skete den nogen Uret, og at den faar de bedst mulige Vilkaar.

Jeg skal ellers ikke komme ind paa Enkeltheder i Lovforslaget, det kan der blive Anledning til i det Udvalg, jeg hører vil blive nedsat. Jeg vil slutte med at sige, at den Tanke, der gaar igennem Lovforslaget, at skabe mindre, selvstændige Brug, vil det Parti, hvortil jeg hører, gøre store Ofre for at fremme, men jeg mener, at det her drejer sig om et saa stort og et saa vigtigt Spørgsmaal, at man, da de praktiske Forhold forbyder Sagens Gennemførelse i større Maalestok, ikke skal gribe alt for hurtigt til for at faa gennemført Sagen stykkevis. Man bør have en samlet Lovgivning.

Mads Jensen (Aale): Jordspørgsmaalet har været et af de Spørgsmaal, som har interesseret gennem lange Tider, men man har været noget tilbøjelig til at mene, at Jordspørgsmaalet kun er et Spørgsmaal, der angaar Landbrugerne. Det er imidlertid langt fra Tilfældet. Jordspørgsmaalet maa betragtes som og er et Spørgsmaal, der

interessere og bør interessere saavel Byboere som Landboere. Der er sagt, at paa de tusind Hjem skal du bygge dit Land, og det er ganske selvfølgelig rigtigt. Derfor er det ogsaa rigtigt, at man bestræber sig for at skaffe Betingelser for, at gode Hjem kan bygges, og det gælder selvfølgelig baade for Byen og for Landet. De samlede Jordlovsforslag, som beskæftiger den nuværende Rigsdag, tager netop Sigte herpaa, og jeg tror, at alle er enige om, at Tidens Alvor maner til at tage den Sag op under alvorlig Overvejelse. Alle maa søge hver efter sit Begreb at arbejde for, at Jordspørgsmaalet kan blive løst paa den mest heldige Maade. Det, det gælder om, er først og fremmest, at der skabes Arbejde til saa mange som muligt, og at Levevilkaarene for Arbejderne bliver saa gode som vel muligt; og alle, der er kendte med Forholdene, vil vide, at Udstykning af Jorden betyder, at der bliver Arbejde til mange Mennesker. Det betyder ikke alene, at der bliver Arbejde til de Brugere, der faar Jorden eller faar disse Hjem i Besiddelse ved Byerne, men det betyder, at der bliver Arbejde til en Mængde andre Mennesker, idet der bliver Trang til mange Bygearbejder og Jordarbejder ogsaa, hvilket let vil føre med sig, at der skal anlægges Veje. Det vil give Plads for, at der kan opstaa Forretninger, og derved er det givet, at Udstykningen af Jorden betyder, at Livet kommer til at pulser hurtigere og sundere, og at det giver bedre Arbejdsvilkaar. Men det, som stærkt skal understreges, er, at man ikke som hidtil hæfter sig ved, at Brugene ikke maa blive store. Man har hidtil hæftet sig alt for meget ved det, at Brugene ikke maa komme op over en bestemt Størrelse i Forhold til Jordens Beskaffenhed. Der skal naturligvis være en vis Størrelse, som man maa gaa til, og ikke maa overskrides; men den Størrelse skal være afgrænset ved, at det skal være selvstændige Brug, der skal oprettes. Det har man hidtil næret en vis Ængstelse for, ja, jeg kan godt sige, at man har næret en stærk Ængstelse derfor hidtil indenfor Rigsdagen. Jeg tror, at man maa bort fra dette. Jeg tror ganske bestemt, at man maa over til, at det bliver virkelig selvstændige Brug, der bliver oprettet, og det glæder mig at høre, at Udtalelserne fra de forskellige Partier gaar i samme Retning.

Det Lovforslag, der foreligger til Behandling i Øjeblikket, er kun et meget lille Skridt i den rigtige Retning